

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1917.

Första kammaren.

Nr 63.

Tisdagen den 18 december.

Kammaren sammanträdde kl. 10,30 f. m.

Upplästes och lades till handlingarna följande från justitiedepartementet ankomna

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 1 december 1917.

Till justitiedepartementet hade från Kungl. Maj:ts befallningshavande i Blekinge län insänts en den 27 november 1917 dagtecknad riksdagsmannafullmakt av innehåll, att sedan borgmästaren Ernst Flensburg blivit av Blekinge läns landsting utsedd till ledamot av riksdagens första kammare för en tid av sex år räknade från och med den 1 januari 1917, men denna plats blivit ledig, vid förrättning enligt 14 § av lagen om val till riksdagen ingenjören *Axel Tengvall* i Karlshamn blivit utsedd att inträda såsom ledamot av nämnda kammare för tiden till den 1 januari 1923.

Vid den granskning av fullmakten, som företogs inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakten icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte den granskade fullmakten överlämnas till första kammaren.

In fidem
G. Grefberg.

Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 133, angående åtskilliga på grund av § 89 regeringsformen väckta frågor;

nr 140, angående reglering av riksdagsmännens arvoden;

nr 157, angående förslag till ändrad lydelse av §§ 49 och 53 regeringsformen samt § 2, § 37 mom. 1, § 42, § 43 mom. 2, § 54, § 55 och § 58 riksdagsordningen;

nr 158, angående förslag till ändrad lydelse av § 26 mom. b) riksdagsordningen;

nr 159, angående utsträckning av andra kammarens funktions-tid;

nr 160, angående förslag till ändrad lydelse av §§ 4, 5, 6 och 15 regeringsformen, §§ 6, 10, 20, 32, 33, 38 och 43 riksdagsordningen samt § 1 4:o tryckfrihetsförordningen;

nr 161, angående förslag med anledning av proposition nr 368 till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen;

nr 162, angående förslag med anledning av proposition nr 170 till ändrad lydelse av §§ 16 och 26 riksdagsordningen samt § 1 4:o och § 2 4:o tryckfrihetsförordningen;

nr 163, angående förslag med anledning av proposition nr 262 till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen;

nr 164, angående förslag med anledning av proposition nr 286 till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen;

nr 165, angående ställande till Kungl. Maj:ts förfogande av medel att i fall av behov tagas i anspråk å tid, då till följd av riksdagens fortvaro de i § 63 regeringsformen omförmälda kreditiv icke få lyftas;

nr 166, rörande förordning angående förbud i vissa fall mot användande av vilseledande varubeteckningar vid handel med födo-ämnen;

nr 167, angående anvisande av medel för bestridande av kostnader för utbildning av landstörmsbefäl m. m.;

nr 168, angående förslag dels till lag om landstörmsprövning åren 1919—1927 samt utbildning av officerare, underbefäl och fackmän vid landstormen under åren 1920—1928, dels ock till lag om skyldighet för vissa värnpliktiga att under år 1917 undergå landstörmsprövning och befäls- eller annan särskild utbildning vid landstormen;

nr 169, om ändrad lydelse av § 19 mom. 4 och § 34 mom. 2 värnpliktslagen den 17 september 1914;

nr 170, angående reglering av löneförhållanden m. m. vid statsdepartementen;

nr 171, i avseende å statsregleringen och rörande med statsverket gemenskap ägande ämnen;

nr 172, angående understöd för uppförande av bostadshus med smålägenheter; samt

nr 173, angående val av fem deputerade att, jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen, med Konungen överlägga.

Protokollsutdrag härom justerades.

Tillkännagavs att Kungl. Maj:t genom offentligt anslag låtit bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att denna dag klockan 11 f. m. infinna sig i slottskapellet samt efter förrättad gudstjänst begiva sig till rikssalen för att enligt 36 § riksdagsordningen av Kungl. Maj:t i nåder hemförlovas.

I anledning av denna kallelse avgingo herr talmannen och kam-

marens ledamöter kl. 10,50 f. m. till slottskapellet, där riksdagspredikan hölls av kyrkoherden i Sofia församling E. A. Klefbeck.

Efter gudstjänstens slut begav sig kammaren till rikssalen, där jämväl andra kammaren infann sig. Sedan herr statsrådet och chefen för civildepartementet Schotte uppläst Kungl. Maj:ts nådiga förordnande för hans excellens herr statsministern Edén att å Kungl. Maj:ts vägnar avsluta riksdagen samt talmännen var för sig framfört kamrarnas undersåtliga välönskningar och riksdagsbeslutet blivit av herr statsrådet och chefen för civildepartementet uppläst, förklarade hans excellens herr statsministern i enlighet med det honom lämnade uppdraget 1917 års lagtima riksdag vara avslutad.

Efter det första kammarens ledamöter återkommit till samlingsrummet och där intagit sina platser, framträdde greve H u g o H a m i l t o n till talmansbordet och yttrade:

Mina herrar! Innevarande års riksdag är nu avslutad, och officiellt har den varit det längsta riksmöte, som förekommit sedan ständsriksdagarnas tid, och även i ett annat fall har den varit enastående, nämligen därutinnan, att vi under riksdagens lopp sett icke mindre än tre olika ministärer vid styret, en omständighet, som nog samt vittnar därom, att den politiska atmosfären ingalunda varit lugn. Men under det vi här sysslat med våra inbördes politiska strider, har runt om våra landamären alltjämt rasat det fruktansvärdaste världskrig, som historien känner, med sitt ständiga hot mot vårt oberoende och vår självständighet.

Inom mindre än en månad skola vi åter samlas till ett nytt riksmöte, som även det utan tvivel blir arbetsamt och kanske även betydelsefullt nog. Jag tillönskar eder, mina herrar, jag tillönskar eder och fosterlandet en god jul och ett gott nytt år.

Detta tal besvarades av greve K l i n g s p o r i följande ordalag:

Herr greve! Vi tillönska eder en god och fridfull jul efter väl förrättat arbete under en lång och prövande riksdag, och vi framföra till eder vår vördnadsfulla tacksamhet för den välvilja, som vi från eder sida rönt under detta riksmöte, och våga uttala den förhoppningen, att vi med hälsa och krafter måtte mötas vid snart stundande nästa riksmöte, och att ni då måtte kallas till den plats, ni med så mycken heder beklätt under förflutna riksmöten. Tack, herr greve!

Kammarens ledamöter åtskildes kl. 11,50 f. m.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.